

Verslag Maasmolen 2024

De Cijfers

Natuurlijk eerst de cijfers. De Maasmolen heeft dit jaar 52 x gedraaid, inclusief de Molendagen en b.v. Overasselts Avondvierdaagse. Daarbij heeft de molen 34.868 getelde omwentelingen gemaakt. Het werkelijke aantal omwentelingen ligt zeker een paar duizend hoger omdat de teller tijdens de winterse periode regelmatig bleef hangen. Dat hebben we weten te verhelpen maar de vraag blijft wat de teller bij een volgende vorstperiode gaat doen. Van invloed op het aantal omwentelingen is natuurlijk ook geweest dat we vanaf 11 november op advies van De Hollandsche Molen slechts één keer in de veertien dagen twee uurtjes mogen draaien. Bij inspectie door de molenmaker is gebleken dat het ijzer van de roedes nog maar 6 mm dik is i.p.v. de originele dikte van 12 mm. En op sommige plekken nog iets dunner (z.g. “ putjes “ in het ijzer).

Er zijn afgelopen jaar 249 bezoekers op de molen geweest.

De Biotoop

De biotoop wordt al een aantal jaren langzaam maar gestaag een beetje slechter. Niet door bebouwing maar door te weinig snoeien van heggen en bomen. Natuurstichting Kadans is hiervoor verantwoordelijk maar beschikt over te weinig mankracht. Hierover is afgelopen voorjaar overleg geweest met alle betrokkenen, t.w. Frank Eetgerink (voorzitter) en twee leden van Kadans, Marieke Bos namens de gemeente, Jeff Gielen namens de Afdeling Groen van de gemeente, Joop de Vette, eigenaar van de boerderij aan de dijk wiens terrein ook binnen de molenbiotoop valt en ondergetekende Piet Verbiesen, molenaar. De belangen en opvattingen over het beheer van het terrein lopen nogal uiteen maar afgesproken is dat de gemeente gaat helpen. Alle heggen worden gesnoeid en op 1.25 m. gehouden. Jeff Gielen benadrukt het belang van een goed beheerplan hiervoor. Ook langs de oostkant van de oever van de plas zullen de bomen worden gesnoeid. De hoge eik die ten N.W. op ongeveer 30 meter afstand staat, is een beeldbepalende boom alhoewel hij niet op de lijst van beeldbepalende bomen van de gemeente voorkomt . Hierover is nog steeds onduidelijkheid. Ook over het hoge bosje langs de Molenweg en de dubbele rij eiken die daar vóór staat, komt geen duidelijkheid. Moeilijkheid daarbij is dat men het bosje niet wil weghalen (is ook niet zo zinvol om dat daarachter een hoge loods staat) en het moeilijk is de hoge bomen tot een meter of 5 à 6 terug te snoeien. Het terrein van Joop de Vette bevat zowel een heg langs zijn terrein als hoge bomen aan de waterkant en dit alles staat aan de west - en zuidwestzijde van de molen. Joop vindt het prima als zijn heg en bomen gesnoeid worden maar “ hij gaat het niet zelf doen “.

De eiken aan de oostkant van de plas zijn eerder dit jaar gesnoeid. Afgelopen november is er een aanvang gemaakt met het snoeien van de heggen rond het weiland maar het is nog niet klaar. We zijn hierover in overleg met Marieke Bos. Zij gaat ook voor ons

uitzoeken of er belemmeringen bestaan voor het snoeien op het terrein van Joop de Vette. Dit gaan wij als molenaars zelf oppakken, in overleg met Joop uiteraard.

Het Onderhoud

De problemen met de roeden zijn reeds vermeld. Verder heeft de molenmaker nieuwe schoren aangebracht, de deurstijl gedeeltelijk vervangen, een nieuwe dorpel aangebracht, de metalen band om de vang goed vastgezet, het lui-luik een stukje verplaatst en de stroppen om de klauw om de standaard aangehaald.

Zelf hebben we ook de nodige onderhoudswerkzaamheden verricht: regelmatig terugkerende klusjes zoals het schoonhouden van de molen, het schrobben van het balkon en de trap vanwege vogelpoep, het slechten van molshopen en het invetten van de schuifijzers. We hebben de onderbouw helemaal schoon geblazen met een bladblazer om beter te kunnen controleren of de vergassing succesvol is geweest. Tot nu toe geen boorzaagsel gevonden. De toegangspoorten mos-vrij gemaakt, geschuurd en in de grondverf gezet. De borgketting van het kruiwerk gefixeerd. Enkele kruipalen iets uitgegraven zodat de kruiketting niet losschiet. Het mos verwijderd van de trap, het balkon, het ijzeren hekwerk daaromheen en de staartbalk.

Verder een greep uit ons logboek: teller (omwentelingen) gerepareerd, stormbord goed passend gemaakt (klemde), tussenleuning geschuurd, in de grondverf gezet en aangebracht langs de trap (met de hulp van Henk Vissers), de toegangspoorten geschuurd en in de grondverf gezet (volgend jaar schilderen), de lui-kap vogeldicht gemaakt met karton, dode vogel verwijderd, scharnieren op de lessenaar gemonteerd, lood aangebracht om wanwichtigheid op te lossen, haak steenspil bevestigd, aggregaat laten repareren, later zelf nieuw starttouw aangebracht, deur iets hoger gehangen, (klemde na aanbrengen nieuwe dorpel) en kikkerlussen van de twee nieuwe zeilen opnieuw afgesteld. We hebben geprobeerd de steen te lichten en daarvoor de spindel schoongemaakt en de spil en de kuip verwijderd. De steenkraan was sterk genoeg maar in de ophanging aan de bovenzijde van de kraan zitten scheuren en het leek ons te riskant omdat de kraan ver ging doorbuigen. Kuip en spil maar weer teruggeplaatst.

We hebben het Gilde van Molenaars gevraagd de bliksemafleider te controleren. Dit was een zeer uitgebreide inspectie. Op advies van de inspecteur heb ik de bevestigingsplekken van de klemmen schoon geschuurd en de beide uiteinden van de kabel wegens roestvorming afgeknipt. Daarna de klemmen opnieuw bevestigd. Nu is de bliksemafleiding weer zo optimaal mogelijk.

Na de inspectie van de brandverzekering kregen we te horen dat onze brandbare stoffen (benzine, wasbenzine en terpentijn) in een metalen kast met lekbak bewaard dienden te worden . We hebben een tweedehandse, metalen kledingkastje gekocht, “ vuurdicht “ gemaakt en er schappen en een rooster met een lekbak in gemaakt. Op de schappen ligt nu ons gereedschap. Voor de veiligheid van de bezoekers hebben we, na meerdere verzoeken van de Monumentenwacht, een hekje gemaakt boven aan de trap. Er moet ook nog een hekwerk komen op het balkon.

1925

Volgend jaar dreigt een mager jaar te worden wat aantal omwentelingen en bezoekers betreft. Voorlopig zijn we ook maar één keer per twee weken aanwezig maar als het beter weer wordt, gaan we weer vaker om onderhoud te plegen en bezoekers te ontvangen. De molen kan dan helaas niet draaien. Naast het reguliere onderhoud staan er een paar klussen op de rol: het schilderen van de toegangshekken en een hekwerk maken voor het balkon. Daarvoor willen we ons gereedschap graag een beetje aanvullen. Ook willen we de molen weer maalvaardig krijgen maar daarvoor is het nodig de steen te lichten. Dat kan pas nadat de molenmaker de ophanging van de steenkraan heeft gecontroleerd. Verder is het nodig de vangbalk een keer te versteken. Genoeg te doen dus.

Uiteraard hopen we dat de roeden zo spoedig mogelijk vervangen worden maar we realiseren ons dat dit niet op korte termijn mogelijk is. Tot die tijd proberen we er maar het beste van te maken.

Vincent Claessens en Piet Verbiesen